

Kako mogu tražiti naknadu ili drugu vrstu obeštećenja/zadovoljštine od počinitelja u sudskom postupku (kaznenom postupku) i kome trebam uputiti takav zahtjev?

Zahtjevi za naknadu štete prouzročene kaznenim djelom u načelu se obrađuju u okviru istog postupka kao i kazneni predmet, ali moguće je i da ih se izdvoji i obrađuje u okviru zasebnog postupka.

Od tužitelja možete zatražiti da vaš zahtjev za naknadu štete prouzročene predmetnim kaznenim djelom predoči pred sudom. Uputno je o tome obavijestiti policiju tijekom predistražnog postupka. Tužitelj može podnijeti zahtjev za naknadu u vaše ime ako je predmet jasan i jednostavan. Ako tužitelj ne predoči vaš zahtjev za naknadu, o tome će vas obavijestiti u pisanom obliku.

Svoj zahtjev za naknadu štete možete i sami predočiti na sudu tijekom kaznenog postupka ili to u vaše ime može učiniti pravni savjetnik.

U kojem trenutku kaznenog postupka trebam predočiti svoj zahtjev?

Ako zahtijevate naknadu od počinitelja, o tome morate obavijestiti policiju tijekom predistražnog postupka ili najkasnije sud ako se o predmetu odlučuje na sudu.

Što mogu zatražiti u zahtjevu i što u njemu treba biti navedeno (ukupan iznos i/ili pojedinačni gubici, izgubljena dobit i kamate)?

Ako ste bili žrtva kaznenog djela, možete tražiti naknadu za:

oštećenje ili gubitak imovine koji su povezani s kaznenim djelom

nužne troškove liječenja i druge bitne troškove

neostvarene prihode

bolove i druge privremene probleme

trajne probleme i

duševnu bol. Naknada za duševnu bol može se isplatiti u sljedećim slučajevima:

ako su predmetnim kaznenim djelom povrijeđeni vaša sloboda, mir, čast ili privatni život

ako ste predmetnim kaznenim djelom diskriminirani

ako je predmetnim kaznenim djelom povrijeđen vaš osobni integritet ili

ako je predmetnim kaznenim djelom na neki drugi način povrijeđeno vaše ljudsko dostojanstvo.

Vaši bliski srodnici isto tako mogu imati pravo na razumnu naknadu bitnih troškova i neostvarenih prihoda proizašlih iz toga što su brinuli o vama nakon što ste pretrpjeli ozljede koje su posljedica kaznenog djela.

Ako ste preuzeli odgovornost za pogreb osobe koja je preminula zbog posljedica kaznenog djela, imate pravo od počinitelja tražiti naknadu za troškove pogreba. Roditelji, djeca i bračni drug preminule osobe ili druga osoba koja je na usporediv način bila posebno bliska s preminulom osobom isto tako imaju pravo na razumnu naknadu za troškove pogreba.

Sud vam ne može dodijeliti naknadu koju niste zatražili niti iznos viši od onoga koji ste zatražili kao zainteresirana strana. Stoga zahtjevi za naknadu koje podnesete čine gornju granicu iznosa naknade koji vam sud može dodijeliti. Imate pravo zahtijevati i kamate na iznos naknade koji ste zatražili. Ako ste pozvani da osobno na sudu razjasnite predmetno pitanje, imate pravo na dnevnicu i naknadu putnih troškova i neostvarenih prihoda.

Postoji li poseban obrazac za takve zahtjeve?

Ne postoji poseban obrazac.

Koje dokaze trebam predočiti u prilog zahtjevu?

Možete dokazati iznos štete predloženjem računa povezanih s troškovima prouzročenima kaznenim djelom. Dokazi se moraju podnijeti i za sve neostvarene prihode, dio štete koju snosi osiguranik te sve putne i druge troškove povezane s razjašnjavanjem predmeta u okviru kojeg se traži naknada.

Naknada za bolove i druge privremene probleme, kao i za trajne probleme, utvrđuje se uzimajući u obzir prirodu i ozbiljnost ozljede, prirodu i trajanje skrbi potrebne nakon ozljede i trajanje problema. Naknada za trajne probleme utvrđuje se uzimajući u obzir prirodu i ozbiljnost osobne ozljede i dob osobe koja pati od određenog problema. Bilo kakvo pogoršanje kvalitete života osobe koja je pretrpjela osobnu ozljedu isto se tako može uzeti u obzir kao čimbenik za povećanje iznosa dodijeljene naknade. Kako bi se to dokazalo, bit će vam potrebna izjava liječnika u kojoj je pojašnjena priroda ozljede i skrb potrebna za liječenje te ozljede.

Podliježe li moj zahtjev plaćanju sudskih ili drugih pristojbi?

Ne naplaćuju se pristojbe za raspravu o predmetu na okružnom sudu (*käräjäoikeus*) ako se zahtjev za naknadu podnosi u okviru optužnice koju je podigao tužitelj. Ako se zahtjev za naknadu podnosi u okviru zasebnog građanskog predmeta, naplaćuje se sudska pristojba za odlučivanje o predmetu.

Mogu li prije i/ili tijekom postupka dobiti pravnu pomoć? Mogu li dobiti pravnu pomoć ako ne živim u državi u kojoj se vodi postupak?

Ako ispunjujete uvjete za dodjeljivanje pravne pomoći, možete dobiti pravnu pomoć za predistražni postupak, kao i za sudski postupak. Žrtve nasilja u obitelji, kaznenih djela protiv spolne slobode ili teških kaznenih djela protiv njihova života, zdravlja ili slobode mogu dobiti pravnog savjetnika plaćenog iz državnih sredstava. Pravnu pomoć za predmete o kojima odlučuju finski sudovi možete dobiti čak i ako ne živite u Finskoj.

U kojim će slučajevima kazneni sud odbaciti moj zahtjev ili odbiti odlučivati o mojem zahtjevu protiv počinitelja?

Ako ste tijekom predistražnog postupka najavili da želite zahtjev za naknadu podnijeti sami ili preko odvjetnika, ili ako tužitelj ne preuzme vaš zahtjev, okružni sud pitat će vas želite li podnijeti zahtjev za naknadu. Okružni sud može utvrditi rok u kojem biste mu trebali dostaviti zahtjev za naknadu. Ako ne podnesete zahtjev u pisanom obliku, to može značiti da okružni sud neće razmotriti zahtjev za naknadu koji podnesete kasnije.

Sud će odbiti vaš zahtjev za naknadu ako ne podnesete dostatne dokaze u prilog svojem zahtjevu.

Mogu li se žaliti protiv odluke ili tražiti drugu vrstu obeštećenja/zadovoljštine?

Ako želite podnijeti žalbu protiv odluke okružnog suda, trebali biste taj sud obavijestiti o svojem nezadovoljstvu u roku od sedam dana od datuma na koji je izdana presuda. Nakon što obavijestite sud o svojem nezadovoljstvu možete podnijeti žalbu protiv odluke nadležnom žalbenom sudu (*hovioikeus*). Svoju žalbu morate poslati okružnom sudu u roku od 30 dana od datuma na koji je izdana presuda okružnog suda. U pravilu ćete morati dobiti odobrenje za dodatno razmatranje kako bi žalbeni sud mogao u cijelosti obraditi predmet.

Ako mi sud dosudi naknadu štete, na koji način mogu osigurati izvršenje presude i kakvu pomoć pri tome mogu dobiti?

Ako tuženik dobrovoljno ne plati naknadu koju je odredio sud, možete se obratiti sudskom izvršitelju u svrhu izvršenja vašeg zahtjeva. Sudskom izvršitelju trebali biste poslati zahtjev za izvršenje i priložiti mu sudsku odluku kojom se potvrđuje vaše pravo na naknadu štete. Zahtjev za izvršenje dostavlja se

sudskom izvršitelju nadležnom za mjesto u kojem dužnik živi ili ima boravište. Ako postoji nekoliko dužnika i oni žive na različitim mjestima, dovoljno je podnijeti zahtjev jednom sudskom izvršitelju. Detaljnije smjernice o tome kako podnijeti zahtjev za naknadu možete dobiti od ureda za izvršenje (*ulosottovirasto*). Podatke za kontakt uređâ za izvršenje možete pronaći [ovdje](#) (na finskom, švedskom i engleskom jeziku).

Posljednji put ažurirano: 13/03/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.